

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI HÍRDA:

Rózsa-tér, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Ide lütfendő a lap szemléi részét illető minden közlemény. Kéziratok levelek vissza nem adtnak. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 ft. — Félévre 5 ft. — Negyedévre 2 ft 50 kr. — Egy órára 1 ft. HIRDETÉSI DÍJ: Országos politzer egyenértékesítés 5 kr. — Belsőleg minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilatkozat 4 hasábon postaiúrral 30 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Rózsa-tér, Kardos-ház, 16. szám.

Ide küldendő az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és ahirdetmények.

Mindinkább megmagyarozhatatlan.

(—ó—) Olvasván a »Nemzet« cikkeit, melyben azt fejtegeti, hogy a Felségétől nem lehet kívánni azt, hogy az évi magyarországi Magyarországnak töltse, mert a monarchia nem csak Magyarországból állván, itt is kell neki lenni, de másutt is, — eszembe jutott a Kossuth Lajos konföderációs terve. Mert hát ugyan mi ez a mi állapotunk, ha nem konföderatio, ha bár más cím alatt és sokkal szerencsésebb körülmények közt mint Kossuth által ajánlott konföderáció lett volna, avagy lenne.

Ajánl pedig Kossuth a konföderációt akkoriban legkivált Ausztria ellen a szláv áramlattal, fenn áll pedig most ez a konföderáció a birodalom népeivel, a szláv áramlat ellen. Hazánk nagy fiának kedvelt kifejezése pedig az, hogy: ugy járt mint a madár, mely a kigyótól félelemből, a kigyó torkába repült. — Es vajjon, melyik konföderációra illik jobban a kifejezés? Az-e, ha a szláv áramlat torkába szálltunk volna, vagy az, mely az osztrák-magyar birodalom különböző népfajai között létez? És pedig mily nagyszerűen készítette ezt el számunkra a véletlenség.

Akkor ugyanis, mikor Kossuth a konföderációs tervvel foglalkozott, az a delegációs intézmény, mely most köztünk és a birodalom tulsó fele közt fenn áll, ismeretlen vala. O tehát azon a dologon, melyet most a delegáció végeznek, úgy akart segíteni, hogy minden esztendőben másutt legyen az az országgyűlés: hol Zágrábban, hol Belgrádban, hol Bukarestben sat. Az az, hogy Magyarországnak nem nyomott volna többet a latban, mint akár egyik akár másik kicsiny szomszéd. Mig most? Most annyit nyom a latban, mint a birodalom tulsó fele, s az oly kisebb szomszédok, mint Morva és Csehország, Galiczia, alsó és felső Ausztria sat. egy birodalmi tanácsban összpontosulnak és mi, csak is azon birodalmi tanács delegatusaival érintkezünk és a mi fő: még csak össze se lehetne veszünk. És miért nem? Mert itt

van a mindnyájunkra tekintélyt gyakorló közös fejedelm kinek tekintélyes személye, ezen konföderáció fennállását lehetségessé teszi.

És talán egy konföderáció esetében függetlenebbek volnánk a szláv államoktól, melyek minden egyes alkalommal összeröfennek, — mint a milyenek vagyunk most a birodalom tulsó felének államaitól? Nem jobban követelnék tőlünk a szláv államok, hogy az ő érdekeiket valahogy meg ne sértjük, mint most a birodalom tulsó felének államai, melyeknek ha egy némely része nemzetiségű gyűlölettel viseltetnek is irántunk, a közös uralkodó tekintélye mindig elég arra, hogy e gyűlölet a méltánytalanságig, pláne a kitérésig ne menjen? Holott egy dunai konföderáció esetében, azt hiszem, már az első évben késmarkolatig mennének. És ha még figyelembe vesszük, hogy a magyarosítással azonnal fel kellene hagynunk, hát én nem tudom, hogy mi Isten átka lehet az, mely mégis egy oly pártot táplál köztünk, mely ezeket a mai viszonyokat megbontani igyekszik, — tudva tudván, hogy szövetségesek, szoros szövetségesek, érdek szövetségesek nélkül nem lehetünk, ilyen szövetséget pedig, mint amilyen most köztünk és a birodalom tulsó fele közt fennáll nem gondolhat ki emberi ész. Csak a hosszas fejlődés és egy véletlen pillanat felfedezése lehet ez, mint a mily véletlen volt a gőz és villany felfedezése. De egy ilyen kompakt szövetséget máskülönbben kitervezni nem lehet.

Nem is lehet valami bámulatosabb annál, miszerint még is van párt az országban, mely a szövetség felbontására tör. Ki akarja venni az épületből az éket, hogy az egész épület szerte hulljon. Két felé akarja vágni a fejedelmi befolyást és tekintélyt, két felé akarja vágni az összekötő érdeke szálakat és lázítani akar az életföltétel képesán.

Én uram Istenem! hát csakugyan lehet ilyet akarni józan ésszel?

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Az én óráim.

— Mark Twain humoreszkje. —

Az én új óráim jól járt másfél évig; nem sietett, nem maradt el; a gépezetnek egy része sem tört össze s nem akadt meg egy kerekke sem. A mit jelzett idő és óra tekintetében, lassanként csalhatatlan volt előttem s pusztulhatatlannak véltem az ő testi szervezetét, egészségi alkatait.

Egy este azonban lejátni hagytam. Buslakodni kezdtem, mintha az valamely bekövetkezendő szerencsétlenség biztos postája volna. De kedélyem fokozottan felderült — megint; találmomra rendbe hoztam az órat és felszólítottam habonás sejtelmemeit, hogy távozzanak.

Másnap beállítottam az első óras műhelybe, hogy pontos idő szerint igazítsam. Az üzlet ura kivéve kezemből s — hozzálított, hogy számomra megigazítsa, azután megszólalt:

„Négy percczel késik — a regulator előretolándó.“

Kísérletet tettem, hogy visszatartsam; igyekeztem megértetni vele, mikép az óra a legeslegpontosabban járt. De hasztalan; ez emberformájú tők nem akart látni egyebet, mint hogy az óra négy perccel késik s a regulator előre tolandó és mig én szorongva táncoltam körülötte s esdve kértem nem bántaná az órat, elkövette a gyalázatos tettet, nyugodtan és kegyetlenül.

Óráim sietni kezdett. Mindennap jobban sietett. Az első héten erős láz tört ki rajta, s utere felvitette 150 lüktetésre — árnyékban. Két hónap múlva a város minden időmérőjét messze maga mögött hagyta és tizenhárom nappal meg egy törökkel megelőzte a kalendariumot. Már novemberben időzött és a

hónak örvendett, miközben még az október lombok susogtak a szelben. A házbérnek, évi számláknak és egyéb felének határnapjaitól joly tönkrejuttató gyorsasággal hozta meg, hogy nyugodtan már nem nézhettem tovább.

Óráshoz vittem, hogy megjavítsa. „Volt-e már javítás alatt?“ hangzott a kérdés. — „Nem,“ — viszonzám — „eddigelő nem szorult rá.“ Az óras tekintetén ravasz óram sugárzott, (mohón felnyitotta, egyik szemét fölfegyverezte s a gépezetbe nézett. Azután következőleg fejezte ki magát: „Szükséges az órat kitisztogatni, bekenegetni s azonfelül kijavítani“ — egy hét múlva jöttem újra.

Miután óram kitisztogatva, bekenegetve és kijavítva (avagy „szabályozva“) lett, oly lassan cammogott, hogy ketyegése a torony-órak módját sajátította el. A vasuti vonatok orrom előtt robogtak el azóta, későn jöttem minden találkozásra, s ebédemet elmulasztám; óram a három turelmi napot negyre nyújtotta ki, és megóvatoltatta velem váltoimat; lassanként beleusztam a tegnapi, majd a tegnapielőttbe, erre aztán a mult hétre és lassan halálra elfogott a kúszelődés, mikép egyesegyedül csavargok az utolsóelőtti héten, és hogy eltevesztettem szemem elől a világot

Már-már cimboraságba keveredtem a muzeumbeli múmiákkal, és vágódottam ujdonságokat kicserelni velük. Óráshoz mentem megint.

Ez teljesen széjjel szedte, mialatt nehéz várakozással álltam oldala mellett. Beható vizsgálat után a hengert „megdagadt“ —nak nyilvánította ki, biztosított azonban, hogy három nap alatt a rendes terfogatra bírja visszaszorítani. A műtét megtörtént és óram „átlag véve“ jól járt, de csak átlag véve. Felnapig nyargalt, mint a nekivadult szilajság s aztán annyira vetemedett, hogy zaklatásomra úgy elkezdett ugatni, köhögni, trüsszenteni, fujni, hortyogni, hogy nem hallhatám saját gondolataimat s a mig benne tartott, nem volt

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, decz 3.

A képviselőházban tegnap gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter nagy beszédével és erre következő érdekes személyes megjegyzésekkel ért véget az általános budgetvita. Gróf Szapáry, az ellenzéki szónokok főbb alításait sorra czáfolgatta. A nagyszabású határozatos beszédet lentebb egész terjedelmében közöljük.

Miután a miniszter részletesen czáfolgatta Szilágyinak a költségvetés ellen tett kifogásait s a többség elenk helyeslése közt vége beszédét. Szilágyi Dezső személyes kérdésben kért szót s megjegyezte, hogy a pénzügyminiszter, szorult állapotában, érvek helyett könnyelmű és alaptalan igéretekkel akarta a többségre nézve elviselhetővé tenni az adóemelés; a mi pedig az ő (Szilágyi) modorát illeti, megjegyezte, hogy nem fogja elsajátítani azt a simelékenységét és alkalmazkodási készséget, melyet a pénzügyminiszter mindig, de legfőnyesebben akkor tanusított, midőn azon miniszterelnök kabinetjében, ki őt az ajtón kiutasította, az ablakon át visszatérve foglalt helyet.

Gróf Szapáry erre rögtön válaszolt később pedig az e szöveglátás alatt jelen nem volt Tiszta Kalmán is hozzá szolt a dologhoz. Ő is abban a meggyőződésben van, ugy mond, hogy Szilágyi Dezső soha sem fogja azt a simelékenységet tanusítani, melyet a pénzügyminiszter tanusított. A mi a kiutasítást illeti, mindenki emlékeztetik a történetekre. Midőn 1875-ben a fuzói megtörtént, az új kormányk természetesen az egyesült pártból kellett alakulni s az előbbi kormány nehány tagjának ki kellett maradni. A mostani pénzügyminiszter kimaradt, de ő ezért nem duzzogott, nem ment az ellenzék padjaira, sem a hát mögött dolgozó vakondokok közé, hanem a párt tagja maradt és vállalkozott az akkor igen halátlannak mutatkozott munkára. Ilyen simelékenységet Szilágyi Dezső csakugyan soha sem fog tanusítani. A többség zajos helyesléssel kísérte e szavakat.

A költségvetést nagy többséggel névszerint szavazás nélkül fogadta el a ház, aztán a királyi táblai pötbíróról szoló törvényjavaslatot tárgyalta és fogadta el. Végül kervények tárgyalása következett.

Gr. Szapáry Gyula pénzügyminiszter beszéde

— A költségvetési vita decz. 2-ki tárgyalásánál. —
T. ház! Igen szerettem volna és talán nem méltánytalan kívánság tömem, hogy azon

t. képviselő ur, ki tegnap az ülés végeig szolt, vagy időt hagyott volna nekem, hogy tegnap válaszoljak, hogy jelenlétemben tehessem meg észrevételeimet, vagy pedig ma szives lett volna az ülés kezdetén megjelenni. Remélem, felszólalásom folyamán meg fog érkezni; addig is más tárgyakkal fogok foglalkozni a költségvetésre vonatkozólag, különösen olyan általánosságokkal, mik az ország anyagi romlásáról és azon kedvezőtlen viszonyairól mondtak, a melyekbe a jelen kormány sodorta az országot. (Halljuk!)

Annyi áll, hogy ha megnézzük az 1881-ki zárszámadást, az államadósságok végösszege 1881-ik évben 1164 millió forint tesz. Igaz, hogy ezek közt vannak olyan állami adósságok, melyeket véleményem szerint ez összegből le kell vonni, mert ezek külön alappal és rendeltetéssel bírnak. Ilyen nevezetesen a földtehermentesítési adósság, a szőlődezmaváltás, a sorsolási kölcsön, a tiszai és szegedi kölcsönök. Ezeknek és ezekhez hasonló természetű kölcsönök összege tesz 304 milliót. Ha ezeket levonjuk az általam előbb jelzett összegből, ma külön fedezeti alap nélkül más adósság 1881. év végén 860 millió. Kétséget nem szenved, hogy ez nagy összeg. De bátor leszek kimutatni, hogy ezen államadósságok ily mérvű felszaporodását a mi államköltségvetéseink alapján igazolni is lehet. (Halljuk!)

De mielőtt ezt tenném, egy másik jelenségre kívánám felhívni a t. ház figyelmét s ez az, hogy míg államadósságaink után 1880-ban, tehát két évvel ezelőtt, az országban államadóssági kamat címén 20 millió forint Bécsben, Ausztriában, valamint a külföldi piacokon 45 millió fiztetett ki államadóssági kamat címén, tehát igen nagy százaléka az államadóssági kamatnak külföldre ment; addig 1882-ben államadósságaink után 28 millió kamat fiztetik benn az országban, tehát 8 millióval több, mint két évvel ezelőtt; a külföldön elhelyezett papirok után pedig 46 millió fiztetik, tehát csak egy millióval több, mint azelőtt. Ebből azt lehet következtetni, hogy ha a vagyonság az országban némely irányban apadt is, az mégis több téren emelkedőben van, mert ma 8 millió forinttal több fiztetik államadóssági kamat címén az országban, mint ezelőtt és hogy két évvel ezelőtt az államadóssági kamatoknak 32, ma pedig 38 százaléka fiztetik az országban; a mi mindenesetre kedvező jelenség. (Helyeslés a jobboldalon.)

A másik következtetés, melyet levonni akarok, az, hogy a 860 milliónyi nominális államadóssággal szemben sok oly beruházás foglaltatik, a mely az államadósságok ezen szaporodását részben indokolja s mindenesetre igazolja. Az 1881. évi zárszámadásokat véve

e dolgokat és ime az én időmérőm teljesen kifogástalanul működött, kivéve, hogy heba-korba, midőn már vagy nyolcz órán fáradozott, egész bensőjében hirtelen zakatolni, mint a méh dongani kezdett és a mutatók oly eszevesztett gyorsasággal keringtek, hogy — lenge pokhálo kárpáztában az óralap fölött — epenséggel kétegyt támasztottak azonoságuk iránt. A következő huszonegy órat hat vagy hét percz alatt lemorzsolák, mire egy pukkanással... csend keletkezett.

Nehéz szívvel mentem ismét óráshoz s elnéztem, mint szedte az órat darabokra. Aztán elhatározám, hogy keményen keresztitnébe veszem, mert kezdett a dolog roppant komolylyá válni. Az óra eredetileg ketszáz dollárba került, és javítása, azt hiszem, két — egész három ezret emésztett föl. A miut vártam és figyeltem, az órában felismertem egy régi ismerősömet, egy hajdani gőzhajó-gépezet, a ki pedig épen nem volt a javából. Gondosan megvizsgálta a szerkezet valamennyi részét, csak ugy, mint a többi óras tette, s azután csak oly biztonsággal mondott itéletet

Es pedig: „Nagyon sok gözt csinál; — akassza a Monky csavar kulcsát a biztonsági szellentyű fölé.

Nyomban bevertem az ember fejét s eltemettém őt saját költségemen.

Vilmos bátyám kár, hogy meghalt, (szegény azt mondogatta, a jó lo csakis addig jó lo, mig egyszer meg nem ugrik; s a jó óra is jó óra marad, a mig a javítgatók nem keritk egyszer a körmükbe. És ha amulva kérdezgete ugyan hova is leszen mind az a sok üstfoltzó, puszkafuró, csizmadia s egyéb kalapáló, kinek megrekedt a mestersége, — hát bizony nem birt neki megfelelni senki fia

alapul, 1881-ig államvasutakba effectiv értékekben 317 millió volt befektetve. Habár kétséget nem szenved, hogy ezen államvagyon nem jövedelmez, mint a mennyit az ezen címén felvett államadósság kamataiként fizetünk, annak jövedelmezősége még sem jelentéktelen, mert az effectiv érték után 2-4. a nominalis értéke után pedig 2-10% jövedelmet nyújt. Figyelmebe ajánlom a képviselőhöz, hogy a múlt, illetőleg a folyó év végéig állami üti hálózatunk szakgatott darabokból állott, és hogy ezeknek összekapcsolása és egyik legjelentékenyebb vonal felforgalomba hozatala éppen idő szerint van folyamatban, a minnek következtében az államvasutak nagyobb jövedelmezősége még inkább várható.

Van ezenkívül egy érték, a melyet nem akarok mint pozitív, activ értéket feltüntetni, de a mely mégis oly kiadás, a mely az államadósságok növekedését igazolja. Ez a társulati vasutaknak garancia címén kifizetett összeg, a mely 1881. végéig 113 millió forint volt. És ha áll is, hogy ezen összeg kamatait az ország ma nem élvezi e befektetésből, mégis van az országnak haszna, mert közgazdaságilag nagy haszna van az országnak a vasuti hálózatból. (Helyeslés a jobboldalon.) Vannak ezenkívül más beruházások is, minők: a természetnyékek értékének növekedése, az államépületek, utak és más hasonló beruházások, a mely értékek növekedése 110 millió. Végre pedig van egy érték, a mely szintén nem activ kövelet, de mint igazolása az államadósságok figyelembe vehető, a melyre az előadó ur is hivatkozott és az azon 114 millió forintos összeg, a melylyel államadósságaink normális értékek növekedett. Ez magára az országra nézve nagyobb teherrel nem jár, és mert a kincstári jegyek bevételéből és a múlt évben keresztülvitt reuconversióból ered, nem tehermelkedéssel jár, hanem ellenkezőleg apadt a fizetendő kamatszösszeg. (Ugy van! jobboldal.)

Ezek állanak szemben adósságaink növekedésével és én nem szeretem úgy feltüntetni a helyzetet, hogy az rózsás színben jelentkezék, de midőn államháztartásunk és a kormány működése rosszaltatik; állásból folyó kötelezések tartom a tényállást minden szívesítéssel nélkül a maga valóságát szerint a t. ház elé terjeszteni. (Élénk helyeslés jobboldal.) Ezek után áttérek azokra, a miket Helfy t. képviselő ur a tegnapi vita folyamán mondott és különösen azon állítására, hogy azért tapasztalható az államköltségvetés tárgyalásánál ezen házban közöny, mert valamin magában a pénzügyi bizottságban is rögtönözve tárgyalatott a költségvetés, úgy a ház többi tagjának nem volt elég ideje arra, hogy ezen kérdéssel tüzeten foglalkozzék.

Tisztelt ház, a pénzügyi bizottság tárgyalására nézve először is bátor vagyok megjegyezni, hogy ha áll is az, hogy október 12-én nyújtott be általam az államköltségvetés s október 16-án kezdődött meg annak tárgyalása a pénzügyi bizottságban, mégis midőn annak tárgyalása megkezdett, az ugynevezett apró tárgyak vétettek fel legelőször, a költségvetés első fejezete, melyek valamennyien törvényen alapszanak s alig változtathatók meg sem a bizottságban, sem másként. Időközben pedig volt elég idő a nagyobb tárgyakra való elkeszülésre és így semmiféle rögtönzésről szó sem lehet. De én nem az éveken át követett gyakorlatot tartom normálisnak, mely más államok szokásaitól eltérőleg nálunk követetik, hogy hónapokon át tárgyaljuk a költségvetést s az időt, melyet törvények alkotására kellene fordítani, tisztán csak a költségvetés tárgyalásával töltjük el; hanem ellenkezőleg, éppen azon eljárást tartom normálisnak, hogy a költségvetés különösen olyan, mely 5-6 év óta hasonló maradt s nagyobb változtatást nem foglal magában, tárgyalassék gyorsabban és ne vegye annyira igénybe a törvényhozás idejét, mint más alkalommal. (Helyeslés jobboldal.)

A t. képviselő ur taglálván azon állítást, hogy a nyolcz milliónyi tervezett adóemelésben négy millió foglaltatik a szeszadó reformja címén, melylyel szemben áll az azo megkötés, mely az eddigi elpocskolt anyag megkötés által szándékolatik elérni s általánosságban odaveti, hogy bármennyi lenne ezen összeg, anyai, mint ezen 4 millió, nem lehet semmiestire.

Bátor leszek a t. képviselő urnak tüzetesebben előadni, miől áll ezen kérdés, és ha a t. képviselő ur figyelemmel kísérte volna a szeszadó enquetere összehívott szakfériaának nyilvánosságra hozott tanácskozmányát, abból azon meggyőződést merítette volna, hogy ezen 4 millió forint, melyet az illetők adó czimén fizetni fognak, nemcsak eléri a jelenlegi rendszer mellett elpocskolt anyag értékét, hanem igenis ezen anyag elpocskolása, mely ered szerint onnan, hogy a mostani adózási alap szerint sokkal gyorsabban igyekeznek dolgozni és így az anyagból magából kevesebb szesz lehet kivonni és ered másrészt abból, hogy sokkal drágább anyagot kell használni azért, hogy rövid idő alatt nagyobb eredményt lehessen elérni, ezen két tényező maga az equete szakféria szerint az 5 milliót is elérni, tehát tulmeg az általam jelzett összegben. És ha még is engedem, hogy míg most a szesztermelő részben viseli az anyagpocskolás értékét, ezental pedig nem ők fognak fizetni, hanem áthárítják a szeszfogyasztókra, tény az, hogy szemben ezen tehernövekedéssel áll egy olyan értéknövekedés, mely közgazdasági szempontból figyelmet érdemel, ha azon helyzetben lesz a szesztermelés, hogy ezen anyag nem fog elpocskoltatni.

Helfy Ignác: Hat az osztrák gyárosok miért ellenzik akkor, ha olyan nagy nyereséggel jár?

Szapary Gyula gróf pénzügyminiszter: Először nem az osztrák gyárosok általánosan, hanem csak a kis gyárosok ellenzik, és hogy

csakugyan eredményteljen fogják-e ellenezni, azt ma sem ők, sem a t. képviselő ur, sem én nem tudhatjuk; mert ezen kérdés felett csak december 4-én fognak Bécsben megindulni a tárgyalások.

Méltóztassék megengedni, hogy áttérjek Szilágyi képviselő ur beszédére, kit most már szerencsénk van itt tisztelhetni s különösen foglalkozom beszéde elvárásával melyre igérem, hogy még amny elvárással fogok irányában élni, a mennyivel ő szives volt irányomban élni. (Halljuk!) Először is megjegyzem azt, hogy a mint a képviselő urnak egész beszédén a következtetések egész láncolata vonul keresztül, egy már annak bevezetésében is ellemondással találkozunk. (Halljuk! jobboldal.) A t. képviselő ur azt mondja, a pénzügyminiszter azon állításának, melyet beszéde végén felhozott, nincs értelme, s a minék — egymond — nincs értelme, arra nem válaszol, és mégis, dacára annak, hogy azt mondja, hogy nem válaszol és nem fog válaszolni, mégis tüzetesen igyekszik álláspontját védelmezni, mely szerint mindegy volna akár a költségvetés felletti általános vitánál, akár az appropriáció tagadtassék meg a kormánytól a bizalom.

T. ház! A t. képviselő ur pénzügyi kérdésekkel csak rövid idő óta foglalkozik és ennek lehet tulajdonítani, hogy ezen kérdésekben, a mint majd bátor leszek később kifejezni, kevesebb jártassággal bír, mint más téren, hol ügyességét és képesséjét már nem egyszer kimutatta. (Derültség jobboldal.) Nehány éve csak a pénzügyi bizottságunk tagja és meglehet azon reményben lett pénzügyi bizottságba választva, hogy a mint nemelykor sikerült a pénzügyi bizottságban egyes kormánytagokat megbuktatni, hogy ez neki talán ezen módon szintén fog sikerülni. (Zaj, Halljuk!)

A t. képviselő ur — a mint mondom — egész 1880-ig nem igen vett részt a pénzügyi kérdések tárgyalásában és csak 1880-ban szólalt fel legelőször, de akkor is nem annyira pénzügyi kérdésekkel foglalkozott, hanem foglalkozott a pénzügyi adminisztráció rendszerének kérdésével, magát a pénzügyi kérdést akkor is csak mellékesen tárgyalta. De dacára annak t. ház, hogy felfogásom szerint ezen a téren nem nagy jártasságot tanúsított, mire leszek bátor visszatérni, egyben kétségkívül bámulom ügyességét és ez az, hogy nemcsak azon nyájás és vonzó modorral bír, hogy maga köré gyűjtse és megtartsa az embereket, a mit méltóztassék megengedni, nem a jelen alkalommal mondom, mert más alkalommal most e kérdésről véleményt mondanai, hanem azon időből, midőn vele egy párt volt szerencsém lenni. És azért megvallom, sokkal szivesebben foglalkoztam a t. képviselő ural szemben, minthogy egymás mellett foglalkozunk helyet. (Nagy derültség a jobb és szélső balon. Zaj a balközepén.)

Egy megdöbbentő művészi eljárással bír képviselő ur a nyilvános tárgyalásoknál. (Halljuk!) Midőn az idej delegációkban voltak a viták a külügyi politikáról, ott vitatkoztak a külügyminiszterrel, de neki nem elég a külügyminiszter, hanem vitatkozott a Boszniát kormányzó közös pénzügyminiszterrel, a miniszterelnökkel stb. Hiszen ő a saját felfogása szerint mindezeknél legalább is egy fejjel magasabban áll; (Derültség jobboldal) tehát neki mindezekkel foglalkozni nem elég, hanem szükséges láttam meg a vitába bevonnai egy volt külügyminisztert is, egy bizottsági előadót s azokat sorba megnyerim magán k s nekik folyton kedvezéseket mondani. (Nagy derültség jobboldal. Zaj, ellenzés a baloldalon.)

De t. ház, hivatkozom magára a mostani vitára. Mit neki egy pénzügyminiszterrel ebből, azt tönkre teszi egy költségvetési beszédrel; neki meg más is kell s tönkre teszi a volt pénzügyminiszterrel. Igaz, hogy időközben ezen tanácsadói közben hozzá megy a volt pénzügyminiszterhez és kér tőle felvilágosításokat bizonyos kérdésekben, melyekre nézve nem volt egészen tájékozva, de nem akallyozza őt, hogy azon pénzügyminiszterrel is szidja az általa kötött kiegyezésért, úgy hogy ezen módon küzd egyik és másik ellen büszkesi mesterséggel. (Derültség jobboldal.)

De t. ház, hogy most már visszatérjék azon tárgyra é azon bevezetésre, melyből a t. képviselő ur kiindult és hivatkozom a képviselőhöz, hogy én nem voltam kétségbe senkinek azon jogát, hogy a költségvetés s a tárgyalás bármely stádiumában, akár általánosságban, akár a részleteknél elvessék. Ehez kétségkívül mindenki joga van, csakis azon állítást kockáztattam és fenntartom most is, hogy az általános európaszerinti elfogott parlamentáris gyakorlat szerint nem szokás a költségvetést általánosságban elvetni, csak ritka és rendkívüli esetekben történik, és pedig annyival kevésbé szükséges ezt tenni, mert hiszen meg van minden pártunk az a fegyvere, hogy más alkalommal az appropriáció tagadja meg a kormánynak a bizalmat, és éljen ezen parlamentararis fegyverrel. (Ugy van! jobboldal.)

De t. ház, nemcsak európaszerint van ezen eljárás elfogadva, de mindamellett is divott és épen az ellenzék részéről divott egész 1881-ig. Igen fognak emlékezni e házban, akkor követetett először az ettől eltérő eljárás, és már a múlt évben voltam bátor ar figyelmzettetni és azt mondanai, hogy ezen eljárás által egy igen nagy lépéssel közelebb jötték a képviselő urnak (szólok a balközépre mutat) azon állásponthoz, a melyet a ház másik oldalán következtetesen követnek De mag az eljárás 1881-ben alkalmazottat elmozdított.

En t. ház, azt hiszem, ezen eljárás nem igen indokolható ezen költségvetéssel szemben, méltóztassék megengedni, ha annak minden tételét valaki megvizsgálja, azt találja, hogy az igen nagy részt normális költségvetésnek mondhatók; mert számos kiadások közül olya

nok, a melyek 5-6 éven át évenként egyforma összegben fordulnak elő és azon összegek, a melyek leginkább nyomják a költségvetést, törvény módosítása nélkül. Így tehát ezen költségvetésre alkalmazni ezen eljárást, azt hiszem joggal mondhatom, hogy az nem indokolt.

Igenis lehet és szokás ilyen fegyverrel élni akkor, mikor van egy férfi, a ki oda áll és azt mondja: menjetek el, helyetkedte oda ülünk mi és helyesebben fogjuk vezetni az ország ügyeit. De nem hiszem, hogy most ezen szerepcserének lehetősége valószínű legyen és nem hiszem, ha miként itélje is meg valaki a helyzetet, és bár nem akarok is profétálni, mint a hogy a tegnapi beszéde alkalmával is a t. képviselő ur profétált, hogy arra ma kitalás legyen, hogy a képviselő ur körül fog sorakozni a ház többsége. (Tetszés jobboldal.) De mikor azt mondtam és ezt fenntartom ma is, hogy elég nehéz feladatnak vélni ily körülmények között azon állítást tenni, melyet a képviselő ur tett, nehezebb pártjánal megriktul soraiiban, nehez a fővárosnyolczal választókerületében és az izgatottság mutatja, hogy ezen állításon kockáztatásával a képviselő ur elevenjére tapintottam. (Derültség és tetszés jobboldal. Mozdás és felkiáltások balról: Mi az?)

Ezek után bátor leszek azokra áttérni, a mit a képviselő ur a költségvetésre mondott. Ő azt mondta, hogy az egyenes adókban a pénzügyminiszter oly módon tett összehasonlítást, a mely által az egészet összehavarta; met összehasonlítást tett az 1875. és 1881-iki egyenes adók közt, a melyek pedig nem hasonlíthatók össze. Igaza volna a t. képviselő urnak, hogy azt mondtam volna, hogy 1875-ben 71 millió volt az egyenes adó, 1881-ben pedig 91 millió, tehát 20 millióval több.

Ha ezt mondtam volna teljes joggal tehettt volna szemrehányást, de ez összehasonlítást nem tettem, sőt ellenkezőleg épen a képviselő ur kezdett az 1875. évi egyenes adókról beszélni és nem én, és hogy a t. képviselő urnak legyen szabad az 1875-iki évre hivatkozni, nekem pedig ne: méltóztassék megengedni, ez az egyenlőséggel nem egyezik meg. (Élénk helyeslés jobboldal.) De a képviselő ur dacára annak, hogy több éven át tagja a pénzügyi bizottságnak, egy kérdésben, a mely ott gyakran ventilláltatott és megmagyaráztatott, még most sincs tájékozva, és ez az, hogy az egyenes adók egyenes stb. eredménye a házadó, külön a házadó stb. eredménye a zászmadatás sem az előiránnyal való összehasonlításban nem bír jelentőséggel és alpu nem vehető, és csak aránylag vannak az előiránnyal képest e tetelek a zárszámadásban repartívala.

E kérdés igen egyszerű. Méltóztassék bármely adókönyvet megtekinteni és azt fogja látni, hogy abban a házadó, házadó, keresetadó, tőkekamatadó együttesen elő van írva é; hogy az adófizetőnek tartozásai és fizetési nem kőn vetelnek el külön az illető adó emek szerint, hanem együttesen az egyenes adó végösszege szerint. Tehát azt mondanai, hogy a tőkekamatadó és a nyilvános számadásra kötelezett tartulatók adója szaporodott, az semmi pozitív értéket nem bír és azt épen a mondottak alapján állítani nem lehet, mert pozitív adatot csak a végösszeg nyújt.

De a t. képviselő ur nem csak azt akarta behizonyítani, hogy nem fejlődések egyenes adóink, hanem azt is, hogy az adóhátralekők mennyire szaporodtak, de azt is, hogy az új adók behozatalának dacára egyenes adóink végösszeg stagnál és nem növekedett. En t. képviselőhöz, a t. képviselő ur ezen állítását szintén kétségbe vonom.

Szilágyi Dezső (közbeszól): Nem a végösszege mondtam, hanem a régi adókra.

Szapary Gyula gr. pénzügyminiszter: Hogy a régi adók rovására történik, és a végösszegekben mégis stagnátio van. Hát t. képviselőhöz, azt mondanai s e mellett ismet arra hivatkozni, hogy az egyenes adók végösszegei emeltettek, mert új adók hoztak be: abban — méltóztassék megengedni — szintén ellenmondás látok. (Zaj a baloldalon.)

Szilágyi Dezső (közbeszól): Ne tessék ferdíteni! (Nagy zaj a jobboldalon.)

Szapary Gyula gr. pénzügyminiszter: Én nem szóltam bele a képviselő ur beszédébe, — legyen szives engemet is meghallgatni. (Halljuk.)

De azonban még egy ellenmondás van a t. képviselő ur beszédében. Ő egy alkalommal, első beszédében, festi az ország hanyatlását, hogy mily nagy bajok vannak, mennyire hanyatlak az ország ezen kormány alatt; másik felállásában pedig ismét hivatkozik statisztikai adatokra, melyekből kideríti azt, hogy hiszen milyen jó esztendő volt, hogy hat esztendő óta egyetlen egy rossz esztendő volt csak. Hát méltóztassék megengedni statisztikai adatok hibás alkalmazása által igen hibás következtetésekre lehet jutni, a mint és épen itt a képviselő ural történt; mert hogy 1875 óta mostanáig normalis esztendők lettek volna, hivatkozom a t. háznak az ország minden vidékéről jelenlévő tagjaira, hogy ezt állítani lehetetlen. (Ugy van! a jobboldalon.)

Méltóztassék megnézni a Tisza és Körös vidékét 1876. és 1879-ben, méltóztassék megnézni az egész Alföldet és különösen Temes és Torontálmegyét 1876-tól egész mostanáig; méltóztassék megnézni az 1880-ik esztendőt, melyet épen jó középszerű esztendőnek mond a t. képviselő ur, a midőn negyven törvényhatóságban szünetelni kellett az adóbehajtások. (Ugy van! a jobboldalon.) Hogy ezek normalis, középszerű esztendők voltak, az lehet állítani, de a tények ellenkezőt bizonyítanak. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Es t. képviselőhöz, ha a statisztikai ada-

tokból, így alkalmazva, lehet valamit következtetni, az nem szólhat az általános termelésnek sokkal intenzívebb és sokkal nagyobb eredménye éretett el azon csekély területen, mintsem általán véve az előbbi években. (Helyeslés a jobboldalon.)

De t. képviselőhöz, még egy ellenmondást követett el a képviselő ur, szintén az egyenes adók kérdésére nézve. Ő azt mondja: hibás adatokra van fektetve az előirányzat s különösen azért, mert abba csak az 1882. év eredménye vétetett fel. En bátor voltam már a múlt alkalommal kijelentni, hogy két tételnek kivételével csekélyebb mérvben az egyenes adóknál és a dohányjövödelmeknél, nem a kormány előterjesztésében, de a pénzügyi bizottság által emeltetett fel az előirányzat, ezen két tétel kivételével semmiben sem vétettek tekintetbe a pénzügyi bizottság által elfogadott előirányzatba az 1882-iki eredmény eh, hanem az igenis tisztán az 1881-iki és a megelőző évek eredményére alapítottat.

Ha ezt a t. képviselő ur látni és érteni nem akarja, en nem ismételhetem többször, csak mint tényt constatalom ma is. De azt mondja a t. képviselő ur, hogy ő az 1882-iki kedvező eredményeket nem a jobb termésnek tulajdonítja, hanem annak, hogy a fizetés iránti kötelezésekért nagyobb mérvű lett és inkább hozzá szoktuk most rendezesebben fizetni adóinkat. Hát t. képviselőhöz, ha ezen jobb fizetési kötelezésekért beállt, csak nem fog megszűnni 1882. december 31-én, hanem átmege 1883-ra és azontul is ezen jobb eredmények fognak elérni, melyek elértettek 1882-ben. (Tetszés a jobboldalon.)

Együtt említeni a fizetési kötelezettség éretét és másrészt a nagy adóexcutiókat, ebben — méltóztassék megengedni — egy kis ellenmondás van. Lehet igenis egy vidékre együtt alkalmazni mind a kettőt; de általános következtetést vonni arra, hogy a fizetési képesség jobb és az adóexcutiók nagyobbak: az méltóztassék megengedni, még sem fér össze. En az 1882. eredményeket leginkább annak tulajdonítom, hogy megvan a fizetési képesség, mert csakugyan azon helyzetbe jutottak az adófizetők, hogy könnyebben fizetik le tartozásait; legnagyobbrészt ez az oka a mostani javulásnak.

De t. ház, a képviselő ur ismételt hangsúlyozta azt, hogy mennyire tér el eddigi programjától a kormány, mennyire tér el 1880. évi programjától a pénzügyi bizottság és előadta, hogy miben állanak e változások. Először is megjegyzem azt, hogy 1880-ban, midőn a pénzügyi bizottság ezen határozatot meghozta, a képviselő ur nem lelkesedett annyira mellette. (Derültség jobboldal.)

Ma azonban nagyon megdicséri e határozatot. De mit mond a pénzügyi bizottság ezen határozata? Constatalja azt — s ez legfontosabb része — hogy államháztartásunkban az egyensúly csakis a jövedelem emelkedése által létesíthető, s ezt el lehet érni a fogyasztási adók jobb kihasználása által. A képviselő ur azt mondja, hogy a kormány nem maradt hű ezen programhoz. Méltóztassanak megnézni, vajon lehet-e a kormányt illetni azon szemrehányással, hogy nem követte a felállított programot? Nem is szólok a fogyasztási adóvisszatérítésekről, melyek az állannak 7 millió frtot hoztak, mert ez korábbi időből való, ugyszintén a czukoradó felemeléséről, de ez az időközben behozott, a czukor, kávé- és sör fogyasztási adókat kiemelnem.

A kávéadó ugyan megszünteti szándékolzik a kormány azért, mert sokkal jövedelmezőbbel, a kávévám emelésével pótolta. Méltóztassanak megnézni a vámtarifa revisiójának eredményeit, a petroleumum emelése s a petroleum adó behozatalát, mely ma már fenn áll és érvényesíti hatását a költségvetésben; ez mind a jövedelem fokozását idézi elő. Itt vannak előkészítve a kormány által azonszándékkal, hogy előterjesztessenek, a szeszadó dohánymonopolium iránti javaslatok. Minthogy pedig a pénzügyi bizottság határozata 1880. tavaszán kelt, tehát másfél esztendő alatt, úgy hiszem, anyi működés elég, és nem lehet mondanai, hogy a kormány ignorálta a határozatot és nem teljesítette az ígéreteket. (Ugy van! jobboldal.)

De hivatkozik a képviselő ur arra, hogy anyiban tért el a kormány a programtól, hogy nemcsak a fogyasztási adókat akarja emelni, hanem az egyenes adókat is. T. ház! Ha a kormánynak az volna szándéka, hogy tisztán és egyszerűen az egyenes adó felemelést hozzá javaslatba, akkor igaz volna a képviselő ur állítása. De miről van szó? Arról, hogy azon esetben, ha kiadásaink és bevételeink közt az egyensúly helyreállítása oly közel van, hogy csak csekély különbség áll elő, ezen differencia megszüntetése végett hozza meg az ország azon áldozatot, hogy a még mutatkozó irt kipótolja az egyenes adó emelésével. De ez egy másik feltételhez is van kötve. Mert nem áll az, hogy mindegy akár a jövedelmi pótdadót emeljük, akár az annak alapját képező adóemeket.

Felteszem, hogy a képviselő ur igen jó tudja, hogy ez nem mindegy, mert a jövedelmi pótdadót az fizeti, a kinek tényleg van jövedelme, a földadót pedig fizeti az is, a kinek földje adóssággal van terhelve, tehát a ki néha csak névleg tulajdonosa a földnek, habár tényleg birtokosa is. Igen nagy különbség van e szerint a két dolog közt. (Helyeslés a jobboldalon.)

De említette a képviselő ur azt is, hogy midőn a kataszteri törvényt megalkottuk, kitalásba helyeztük, sőt megigértük, hogy contingentáltatni fog az adó. En senkitől sem hallottam, hogy ezen iránytól el kell térni; ellenkezőleg ha be fogom nyujtani a javaslatot, be fogom nyujtani úgy, hogy a kataszter szerint kimutatandó tiszta jövedelemre kivett

földadó ne emel-
minek eredmé-
nyét fizetni a
könnyebben elbi-

A birtokos pedig a jövedelm növekedés nem előbb voltam báranálantul túl aránytalanul lesz. saun hozni be egymás, mint egysz túlvinni akarun

De t. ház, a kibontakozás dozatokat az or másrészt azon pénzügyminiszterikának sikeres ur, sem a kibont terjesztetek elosítottát a siker nem lehet, hanem nyében, még pe multnak eredmény

Mert t. ház tényleg való eddigi kedvezőtlenül, mindenesetre le valami részben de ha összehason helyzettel, min lehet constatalni ki azt nem akat

Es hogy a many eddigi közzos, és hogy hogy nemcsak le sege is megvan melyet a korm alap Ezek alap tozassék a t. l vel a költség élénk helyeslés

A — Az ifjuság

Fői-kolnán képző- és segé máz rég megal működnek.

A nagy t a r s u l a t s közgyűlést, M Károly segédta 4. th.; titkárr: szerkesztővé: lett főmunkatár szépirodalmi sz 3. th. — A sz 28-án alakult Gyula segédta választattak m Ezzel ka

s ó b b t a n u melynek tisztvi felügyelőtanár, léssen jelen évr József szénior nár, alelnökké zvé; Magos I her Imre 4. th hit-és jogtanf a gym VII. lön egy választ

A hit e gyoklete sz talnokai: előnök Révész Mihály 4. th.; ellenőr: Futó

A jogk 23-án a Liszka 1 alatt tartotta felkiáltással M Tóth Sándor Károly 3 jh, választattak m

A jogh re szinten m Némethi Károly 2 jh.; alj: tárnok: Nánás

Időrend említeni a f alakulását. Az tőjeül megny eredményel ködtő Mácsa József 4 th. v z e n e k r Mácsay Sándor gyakorolja m

Itt kell b e c s ű l e t tak, úgy a h minden osztá póttag választ csületszék el Sulyok István pedig elnöke Károly.

A főisko es működik.

= A tő utóbb jelezt hivatalos távi Gházi Ozman Achmet Vefik pasa az állat

földadó ne emeltessek, sőt leszálltassék, — minek eredménye az lesz, hogy épen azok fogják fizetni a pótdadó emelkedését, kik ezt könnyebben elbirják

A birtokosságának egy igen nagy részére pedig a jövedelmi pótdadóemelés daczára adónövekedés nem lesz, azokra nézve pedig, kiket előbb voltam bátor említeni, a kiknek birtoka aránytalanul túl van terhelve, határozott teher leszállítás lesz. Ily intézkedésekkel kapcsolatosan hozni be egyenes adóemelés, mindenestre más, mint egyszerűen pure et simple keresztülvinni akarni egyenesadók emelését.

De t. ház, a képviselő ur azt állítja, hogy a kibontakozás reménye nélkül kívánja ez áldozatokat az országától a pénzügyminiszter és másrészt azon kérdést intézi: biztosít-e a pénzügyminiszter arról, hogy a pénzügyi politikának sikeres eredménye lesz. T. képviselő ur, sem a kibontakozás reménye nélkül nem terjesztetnek elő e javaslatok, sem pozitív biztosítást a siker reményére elvállalni és jósolni nem lehet, hanem igenis a siker biztos reményében, meg pedig ama reményében, mely a multnak eredményére van alapítva.

Mert t. ház, lehet megítélni a pénzügyi téren való eddigi eredményeket kedvezően vagy kedvezőtlenül, annyit azonban elfogulatlanul mindenesetre lehet mondani, hogy ha nem is valami rózsás és kedvező a pénzügyi helyzet, de ha összehasonlítjuk az 1875-iki vagy 1878-iki helyzettel, mindenesetre kétségtelen javulást lehet constatalni és csak az nem constatalja a ki azt nem akarja. (Ugy van! jobbfelől.)

És hogy azon az uton, melyet a kormány eddig követett, sikerülni fog a kibontakozás, és hogy erre mindenesetre kilátás van, hogy nemcsak lehetőség, de a siker valószínűsége is megvan azon pénzügyi politika folytán, melyet a kormány követ. (Helyeslés jobbfelől.) Ezek alapján arra kérem a t. házat, méltóztassék a t. határozati javaslatok mellőzésével a költségvetést elfogadni. (Hosszantartó élénk helyeslés és éljenzés jobbfelől.)

A főiskola köréből.

— Az ifjúság önképző és segélyegyletei. — Debreczen, decz. 3.

Főiskolánk akadémiai tanulmányán az önképző- és segélyegyletek jelen iskolai évre is már rég megalakultak, s mindannyian buzgóan működnek.

A magyar irodalmi önképző-társulat szept. hó 24-én tartá alakuló közgyűlést, Megválasztottak elnökké: Fiók Károly segédtanár; főjegyzővé Révész Kálmán 4. th.; titkárrá: Gressner Imre 4. th.; lap-szerkesztővé: Benedek János 2. th.; ki mellett főmunkatárs: Erdélyi Imre 2. th. — A szépirodalmi szakosztály jegyzője Futó Zoltán 3. th. — A szavaltati szakosztály pedig szept. 28-án alakult meg, hol elnökké: Ferenczi Gyula segédtanár; jegyzővé Bihari Lajos 3. th választottak meg.

Ezzel kapcsolatban említhetjük a felsőbb tanulókat olvasó egyület, melynek tisztviselői szept. 17. Geresi Kálmán felügyelőtanár, ur által vezetett alakuló gyűlésén jelen évre így választottak meg: Dicsőfi József szenior elnökké; Fiók Károly segédtanár, alelnökké; Révész Kálmán 4. th. fejező; Magos Ferencz 3. th. aljegyző; Gressner Imre 4. th. könyvtárnokká. Ezenkívül a hit- és jogtanfolyam mindegyik évről, valamint a gym. VII. és VIII-ik osztályából külön-külön egy választmányi tag.

A hittan hallgatók segélyegylete szept. 27-én alakult meg. Hivatalnokai: elnök: Dicsőfi József szenior; alelnök: Révész Kálmán 4. th.; jegyző: Révész Mihály 4. th.; pénztárnok: Bihari Lajos 3. th. ellenőr: Futó Zoltán 3. th.

A jogász segélyegylet szept. 23-án Liszka Nándor felügyelő tanár elnöklete alatt tartotta alakuló gyűlést. Elnökké közfelkiáltással Magos György 4. th.; jegyzővé: Toth Sándor 3. th.; pénztárnokká: Némethi Károly 3. th.; könyvtárnokká: Vattay Bela 4. választottak meg.

A joghallgatók önképző-köre szintén megalakult. Tisztviselői: elnök: Némethi Károly 3. th.; főjegyző: Benedek János 2. th.; aljegyző: Kiss József 2. th. pénztárnok: Nánási Endre 3. th.

Időrend szerint első helyen kellett volna említeni a főiskolai énekkar megalakulását. Az együletnek ismét sikerült vezetőjél megnyerni a már több éven át kitűnő eredménnyel s lankadatlan szorgalommal működött Mácsai Sándor urat. Jegyzővé Nagy József 4. th. választottat meg. Mint halljuk, a zenekar is megalakult már s ugyancsak Mácsai Sándor ur vezetése alatt folytonosan gyakorolja magát.

Itt kell megemlékeznünk arról is, hogy a becsületes zékek szintén megalakultak, ugy a hittani, mint a jogi tanfolyamon; minden osztály részéről két rendes és egy póttag választatván. A hittanszaki becsületesek elnöke Révész Kálmán, jegyzője Sulyok István; a joghallgatókének pedig elnöke Magos György, jegyzője Némethi Károly.

A főiskolai gyorsíró egylet is megalakult és működik.

Külföld.

— A török miniszterválaság, melyet legutóbb jelezünk, véget ért, konstantinápolyi hivatalos távirat szerint Husszejn Házni pasa Gházi Ozman pasa helyébe hadügyminiszterrel, Achmet Vefik pasa miniszterelnökké és Ararifi pasa az államtanács elnökévé neveztetett ki.

— A dublini gyilkosságokról a következők részleteket jelentik: Nov. 27-én este csaknem háznak kapuja előtt leszurtek egy Field nevű papirkereskedőt, ki mint esküdt Walsh gyilkos ellen szavazott, három órával később pedig egy Mallins nevű törvényszéki szolga kapott a hátába halálos szurást. Field egyik leglátogatottabb utcán ment haza felé; kocsi hajtott feleje két tisztességesen öltözött urra; az egyik leszállott, kardot rántott s háromszor-négyszer Field hátába szurta. A remélt felkiáltása tört ki a nézők ajkairól, ketten a gyilkosra akartak rohanni, ez azonban fenyegetőleg forgatta meg kardját, felugrott az utcasarkon reá várakozó szekerre, a mely aztán elrobogott. „Gyilkos“-t kiáltva utána szaladtak a véres tett tanúi, de a kocsi nyom nélkül eltűnt. A három egyén közül azonban, kik a törvényszéki szolgát késekkel megsebeztek, kettőt sikerült elfogni. Az egyenest erő gyilkosságok nagy izgatottságra hozták egész Dublint, mely csak úgy hemzseg a vidékről oda gyülekezett orgyilkosoktól. Új-örzsolgálatot s jobb utcazi világitást szándékoznak életbeléptetni, hogy elejét vegyék hasonló esetek ismétlődésének. Minden ilyen rendszabályt megküszit azonban az alsóbb néposztályok makacs csökönysége. Field meggyilkolásakor is alig lehetett a körülálló tömegben két embert találni, kik a holttestet készek voltak szekerre helyezni.

— A muszka külügyminiszter utazása. Nagy feltűnést kelt mérvadó körökben a „Leipzig Grenzboten“-nak a Giers utazásáról szóló cikke. E lap ennekelte az utó-kés jegye alatt állított egyenesen Bismarck által inspirált berlini leveleket közölt. A Giers utazásáról közölt legutóbbi leveléből azonban, ugy látszik, hogy most már a lap vagy épen nem, vagy nem legalább ugyanazon mérvben befolyásolhatik. Itteni jól értesült körökben valótlannak tartják amaz állítást, hogy a „Ausztria-Magyarország és Németország közötti szövetség szerződés léteznék; tagadják a cikk valódi hivatalos voltát ez állítás miatt, mely német kormánykörökből nem eredhet. Alapos okunk van megmaradni a mellett, hogy az osztrák-magyar-német viszonyokat illetőleg csak egy formászerűtlen, közönségesen memorandumnak nevezett okirat létezik.

— Konferentia az egyiptomi kérdésben. Ugy látszik, hogy nem minden alap nélkül való az a hír, hogy francia és orosz oldalról az egyiptomi kérdésben konferenciát javasolni készülnek; de nem igen van rá kilátás, hogy ily irányban tett javaslat a többi hatalmak által elfogadtassék. Ha esetleg — mint azt Franciaország óhajtaná — a madagaskári kérdést is bele akarják vonni a tanácskozásba akkor a konferencia létrejöttének még kevesebb a valószínűsége.

— Az Arabi per megszüntetése. Dufferin értesítette a brit kormányt, hogy az egyiptomi kabinet eltökélte az Arabi elleni per megszüntetését.

Irodalom.

— „Egyik sir másik nevet“ című könyvem a napokban kerül ki a sajtó alól. Tisztelettel kérem előfizető s gyűjtőimmet, hogy az előfizetéseket Nagy Váradra, a „Bihar“ szerkesztőjéhez mielőbb beküldeni méltóztassanak. Iványi Ödön.

— A miniszter elismerése. Aradon 1836 óta fennáll Dangel Antal hírneves orgona-műterme, mellyől azóta kétszázal több orgona került s ezek siloditását legjobban dicseri az, hogy ezen orgonák mai napig ugy szolván minden javítás nélkül i: kitűnő állapotban vannak. Legutóbb e műteremben az országos zeneakadémia konzert-orgonája készült, mely a főváros zenészei körében oly nagy érdeklődést és elismerést aratott A jónevű magyar-arcz ebből az alkalomból Trefort Ágost közoktatásügyi miniszterrel a következők elismerő sorokat vette 361.7 T D a n g l Antal fia orgonakészítő urnak. Aradon. Az országos zeneakadémia számára oktatási célokra önnel megrendelt az intézet nagyteremben felállított hangverseny-orgona átvetélt megelőzőleg folyó évi november hó 6-án tartott vizsgálat és műbirálat alkalmával közreműködött szakértők nyilatkozata szerint a kérdéses orgona-mű ugy külsőleg, mint belsejéig kifogástalannak és a kitűzött célra megfelelőleg ismertvén el: indittatva érzem magamat ezen művének minél tökéletesebb előállítására irányozott sikerteljes fáradozásáért meglegedésemet s teljes elismerésemet nyilvánítani. Budapest. 1882. évi november hó 9-én Trefort.

Napi hírek.

— A Csokonay-ünnepély a főiskola énekkartermében tegnap délután a szokott sikerrel folyt le. — A terem most is színez megelt az ünnepély iránt érdeklődőkkel; a hallgatóságot legnagyobb részt hölgyeink dicseretere legyen modva, a szép nem képezte. Az ideai emléktünnepélyhez az is járult még, hogy a főiskolai irod. önképző egylet „Heti Közlöny“-ének 25 éves fennállása ez alkalomból ünnepeltetett. E közlöny történetét, illetőleg a visszaemlékezést a multakra vonzóan írta meg Benedek János a lap mostani szerkesztője. Felolvasása élénk hatást keltett s zajos tapsokat aratott. Hasonló előismerésben részesültek Geresy Kálmán szép megnyitó beszéde után, a többi előadók is mint az ifjúság zenekedvelő egylete, az énekkar és a szavallók. Közöme a Zsigmond „Csokonai emléketét“ szavalt Kovács Gyulától lelkesedéssel s valóban nemes hévvel Papolczai

Zoltán természetes jó humoru hangsúlyjal adta elő Tompának egy versét. Zajos jutalmazta a Futó Zoltán szavaltat, ki szép hanggal s kitűnő hangsúlyozással szavalt Arany remek balladáját, a „Tetemre hívás“-t, mely a költő király utolsó balladája volt. — Az énekkar most is bámulatos szabatossággal és felülmúlhatat anul énekelte. A főiskolai kántus valóban oly hatalmas, a melyhez hasonló nincs széles-e hazában. Karnagya mind az énekkarnak mind a zenekarnak Mácsai végzett theologus. — Az ünnepély 6 óra tájban ért véget.

— Simonffy Imre polgármester ur, mint részvétellel értesülünk hűlés következtében pár nap óta rosszul érzi magát, ugy hogy a szobát nem hagyhatja el, s hivatalos teendőit is lakásán kénytelen végezni.

— Hangverseny. A 39-dik es. k. gyalogezred tisztikara által rendezett hangverseny szombaton este tartá ott meg az „arany Bika“ dísztermében kevés számú de válogatott közönség előtt; pedig a hangverseny szépsége és érdekessége valamint a jötekyony cél — megérdemelte volna a számosabb látogatást, daczára a kellemetlen időnek. A műsor érdekesebb volt összeállítva: a Wagner „Tannhäuser“ és „Parsifal“ töredékei valamint Liszt rhapsodiája rendkívül érdekes szerzemények, melyeknek sikerült örszavó előadásában a főérdem Hock N. J. karnagy uré, ki azonkívül a Spohr „Adagio“-jában és Beethoven négyesében művészi játékkal a legnagyobb elismerést vívta ki. A zenekar előadások között különösen a „Parsifal“ egészen új és megrázó zenéje keltett rendkívüli hatást. A legnagyobb művelzetet nyújtott Beethoven vonósnégyese melyet Hock, Márton Hitessy és Zellner urak gyönyörűen adtak elő, és minket élenk a Helmesberger-fele és a florentini négyesekre emlékeztetett. Bruttó a n n n ó nagysága zongorán szépen és szabatosan előadott concert darabja zajos tapsokat aratott, — minek következtében szives volt azt még egy magyar darabbal megtoldani. A debreczeni dalárda Huber K. „Fohász“-at adta elő, zenekar kíséret mellett, Hitessy karnagy vezetése alatt, a töle már megszokott szabatossággal és finom nuanccsával, valamint a „Pusztai élet“ című szép népdalbokréttát, mely szinte nagy tetszést aratott. A katonai és polgári műsorok ez egyesülése a „Harmonianak új és örvendetes jelet adta. Ezen első nagyobb hangverseny alkalmával, mely az „arany Bika“ új dísztermében tartatott, sajnálattal kellett tapasztalunk, hogy a gyönyörű terem hangversenyekre nem alkalmas, mert a sok oszlop és mélyedés miatt a hang megörödik és a viszhang felette erős (S. S.)

— A nőegylet árvaháza javára tett adakozók folytatása. Szepessy Antalné és Ferenczy Aladárné urnok, mint kiküldött választmányi tagok ivén következő adományok folytak be.

Pénzbeli adományok: Szabó Mihály 3 frt, László Alajosné 5 frt, özv. Klusz Györgyné 2 frt, Weszter Istvánné 4 frt, Biró Józsefné 4 frt, Dr. Kovács Sándorné 1 frt, Nemes Gáborné 2 frt, Csanak József úzlete 5 frt, Riekl Józsefné 2 frt, Feher Klára 3 frt, egy társaság 1.20 kr, Szeszina Lajosné 5 frt, Kaszanyiczky Endre 5 frt, Szabó Kálmáné 5 frt, Ormódy Lajosné 2 frt, Stenczinger Károly 2 frt, Holvay Gyuláné 1 frt, N. N. 1 frt, Kiss Sándor 2 frt, Steinfeld Antal 2 frt, Szikszay Józsefné 5 frt, Schelle Ferencné 2 frt, Biedermanné 2 frt, Huszáré 2 frt, Lévy Ferenc 1 frt, Miss Kornélia 1 frt, Kola Janosné 5 frt, piaci főtizede 2 frt, egy valaki 2 frt, N. N. 5 frt, N. N. József 1 frt, Huber Józsefné 1 frt, Jánosgy Józsefné 2 frt, Rott Lipótné 2 frt. Összesen: 90 frt 20 k. — T e r m é n y e s r u h a n e m u a d o m á n y o k. Kunz es társasága 40 drb meleg kékű, Doszpoly János egy vég meleg szövet, 9 teli fektető és 11 teli kis kendő, Baum Miksa egy tuczt teli gyermek keztyű, Zador Lajos öt darab maradek szövet, — G e r é b y Fülöp egy zsák burgonya, 10 kilogramm só, — új. Bányi L. tván, 3 kiló kolbasz, Vecsey Imréné, egy zsák liszt, Örvényiné, egy zsák burgonya, Dragota Sándorné, 2 z-ak krumpli, Lamprecht Frigyes, két kálics, Huttiflesz Istvánné, 2 véka élet. (Folyt. köv.)

— Rákossy Viktor a „Budapesti Hírlap“ egyik szellemes munkatársa pár napig városunkban időzött, s itt városunk egyes speciálitásait nagy gyönyörűséggel szemlélte meg. Mint minden fővárosi tollforgató ember azzal az igérettel vált el tegnap este barátaitól, hogy: „eljövök még én ide meg meg.“ Itt hozza Isten. Szivesen látjuk!

— Abonyi Gyula holnapi jutalomjátékára figyelmzettünk olvasóinkat. A derek művészt mint értesülünk tisztelői kel emelegetésben óhajták részesíteni a holnapi előadás alkalmából.

— 9746 frt 57 kr Ennyire rug azon összeg, mely november 12-iktől 25-ig Arany János szobrára a magyar földhitelezetű befolyt.

— Földes ur és polgár. József főherczeggel történt egyik közlelbi honvédszemle alkalmával. — A főherczeg ele fényes magyar díszbe öltözött bekesmegyei földirtokos lovagolt, s a következő szavakkal mutatta be magát: „En B. bekesmegyei földes ur vagyok.“ Hídegen válaszolt erre a főherczeg: „En József főherczeg alesthi polgár vagyok.“ És tovább lovagolt kíséretével.

— Hymen. Schvarcz Emil székelyhídi postamester urnak kedves leányát Mariska kisasszonyt az oda való jöhrnevtű kereskedő Tunyogdy Lajos ur jegyezte el. Áldás a frigyre!

— A nagyerdei fürdőházhoz az omnibusz a „Bika“ fogadó elől reggel mindig 9 órakor indul el. — A fürdő belyeket Mendelovits szivartűsdjegyek és Mayer bórkereskedésében válthatni.

— A háztulajdonosok és boltot tartók felhívatnak, hogy házaik illetve boltjaik előtt a járdát tisztán tartásák mert mulasztás esetében, az ide vonatkozó szabályrendeletben előirt büntetés fog ellenök alkalmaztatni. Debreczen, 1882. decz. 4. a rendőrség.

— Színházi műsor. Kedden: „A márványhölgyek“ dráma (Abonyi jutalomjátéka) szerdán: „A furcsa háboru“ operette; csütörtökön „Nana“ másodsor penteken: „A farsang iskolája“ vígjáték (Krecsányiné Kiss Veron jutalomjátéka) szombaton: „Szász zúz“ operette (először) vasárnap: „Szász zúz“ operette (másodsor.)

— Kegyetlenség. Esztergomból írja levelezőnk mult hó 30-ikáról: Kegyetlen tett színhelye volt a napokban Bajna községe. Az eset következő: Farkas Mihály bajnai illetőségű szolgaleány, ezélt pár nappal hosszas távollét után haza indult, hogy előjáróságot cselédkönyvet szerezen. Azalatt, míg otthon tartózkodott, a faluban több lopás történt s a megkárosítottak azt hittek, a lopásokat ő követte el. A nélkül, hogy meggyőződtek volna: csakugyan Farkas-e a tolvaj, megrohanták a szerencsétlent és szivtelen módon összeverték, ugy hogy eszméletlenül rogyott össze. Mikor már felhalva ott elterült előttök, a megbőszült nép megragadta s utcázohoztat meghurcozták. Végre bedobták egy kamarába s rázárták az ajtót. Reggel, mikor az előjáróság ki akarta hallgatni, már halott volt. A szerencsétlen embert 60—70 em er sujtotta csapásaival s így alig lesz megállapítható, hogy kitől kapt; a halált okozó ütést. Az orvosi vélemény szerint a halál egy-két óra mulva következett be a kamarába való bedobás után. Az egészben az megfoghatatlan, hogy az előjáróság nem akadályozta meg a gyilkosságot, holott ez módjában állott volna. Egy megyei tisztviselő állítja, hogy a község birája a támadók közt volt látható, sőt hogy a támadásban részt is vett. A vizsgálatot nyomban megindították és már eddig többeket elfogtak.

ÖNGYILKOSOK

czim alatt lapunk szerkesztőjének Vértesi Arnoldnak egy kötet elbeszélése jelent meg. Tartalma következő: Az apostol. — Mulandóság. — A művész. — A tárgyaláson. — A kalandor. — Az ígeret. — A jegyesek. —

Ára a 16 ivnyi finom velin papirosra nyomott kötetnek 1 frt 50 kr. Kapható helyben minden könyvkereskedésben és a „Debreczeni Ellenőr“ szerkesztőségében.

Kinyert?

— Decz. 2. —
Becsi 48 18 21 58 78
Graczi 37 31 53 36 4
Temesvári 12 56 79 63 35

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata.

Budapest, decz. 4. (Érk. d. u. 2 ó.) A képviselőház mai ülésén Trefort miniszter előterjeszt a közoktatásügyi miniszterium jelentésének második kötetét és a kassai convec-turra vonatkozó előterjesztést. Kemény báró előterjeszt a törvényjavaslatot a 600 teherkocsi beszerzésére a magyar államvasutak részére, és az Arad szolnoki állomások nagyobbitására. A pénzügyi bizottsághoz utasítatnak A pótbírákra vonatkozó törvényjavaslat rész, letes tárgyalása folytatattik. A mentelmi bizottság az Istóczy és W a h r m a n n párbajban a résztvevőkre a mentelmi jogot fel-függeszti Mukics ellenkezőt indítványoz.

Kairó, decz. 4. (Érk. d. u. 2 ó.) Arabi halálra ítéltetett; az ítéletet a Khedive szám-üzetésre val oztata Ha Arabi Egyiptomba visz-szater ugy a halálítélet végrehajtandó.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Berlet Szünet.
Kedd, decz. 5.
ABONYI GYULA jutalmára
A MÁRVÁNYHÖLGYEK.
Dráma 5 felv.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Kiadó lakás.

Egy ujonnan átalakított esinos lakás, mely 2—3 szobából, konyha és kamrából áll, január elsejétől vagy előbb is kiadandó. Ugyanott egy egészen új varrógép is tö-keletes utasítással együtt nagyon jutányosan eladó.
Karácsonyi ajándéku nagyon ajánlható.
Mentze Henrikné,
Szechenyi-utca 1813.

Némethy József

Ajánlom a n. é. hölgyközönségnek, a téli idényre újonnan érkezett legújabb divatu **SELYEM MATTLASSE, színes atlással bélelt; PALMERSTON, PLÜSCHE, fekete, barna, bronz és olaj zöld színekben**

Női divat termékek

Szicilienne, Mattlasse és posztó BUNÁKAT, gyermek felöltöket, karmantyukat,

kész női ruhákat,

a legnagyobb választékban, továbbá: ruháknak minta utáni elkészítését a legrövidebb idő alatt feltűnő olcsó árak mellett.

Debreczenben.

ÁRJEGYZÉK

SCHWARZ M. BENŐ

FÉRFI DIVAT-ÜZLETÉBŐL FŐPIACZ 1712

FÉRFI RUHÁK:

- 1 kész férfi-öltöny, divatos szövetsből jó szabású 9 frtól kezdve.
- 1 férfi téli kabát 12 " "
- 1 férfi kurta téli kabát 8 " "
- 1 fiu öltöny 8 " "
- 1 gyermek öltöny 4 " "
- Divavatos férfi nadrágok 5 " "
- Csizma " 4 " "

FEHÉRNEMŰEK:

- Sima férfi ingek f. 1.20—60, 2.25—75.
- Hajtásos elejű ingek f. 1.20—1.40 2.—
- Hímzett ingek f. 1.50 2.—2.50.
- Színes ingek f. 1.—, 1.50, 2.25.
- Gyermek színes vagy fehér ingek f. 1.20.

- Magyar és német labraválók 70 krtól kezdve
- 1 tucatz zsebkendő színes széllel 1 f. 20 krtól kezdve.
- 1 tucatz zsebkendő színes hímzett betűvel 2 f. 50 krtól kezdve.
- 1 tucatz fehér vászon zsebkendő 2 f. 50 krtól kezdve.

A legjobb minőségű gallérok és kezeklők igen olcsó árban.

KÜLÖNLEGESEK:

- 1 téli gyermek garnitúr u. m. köpeny, sapka és karmantyú 7 f. 50 kr.
- Gyapju szövetelek:** minden idényre el van látva raktáram a legújabb brünni, reichenbergi és külföldi gyapjuszövetekkel, melyekből a legdivatosabb öltönyöket kiállított és ezek jó szabása főm kiállításra és olcsó árakra nézve a t. közönség részéről eddig tett számos megrendelésre hivatkozhatom.
- Férfi cipők:** egy a legjobb hazai gyárból raktáramban vannak, ugyszint karlsruhadi készítmények is.

KALAPOK:

- Férfi kemény kalapok 2.50, 3.—, 3.50, 4 f. 50.
- Férfi puha kalapok 2.—, 2.50, 3.50 krtól.
- Gyermek kalapok 90 krtól 2 f. 50.
- Férfi és gyermek sapkák 60 krtól kezdve.

Mind ezen kalapok a legújabb magyar-, francia- és német divatnak és tisztá anyagból készültek.

Nagy választék nyakkendőben.

Valódi francia férfi és női Glacé-kezttyük. Esőernyők selyemből 4 f. 50 krtól kezdve.

" cloth szövetsből 1 f. 40 krtól kezdve.

" pamut szövetsből 85 krtól kezdve.

Gumi-köpenyek (Reithoffer-féle) 10 f. 50 kr.

Pokröczök a 1 f. 50 krtól kezdve.

Bőröndök, kézi-táskák, kofferek, szivar- és pénz-tárcák, inggombok nadrágtartók és mindennemű divatos cikkek.

Felemlítem, hogy a legfinomabb francia-angol és egyéb illatszerek kaphatók üzletemben.

Haszonbéri-hirdetmény.

A debreczeni református Collégiumnak, 1200 □ ölével 2682 holdat tevő dadi birtoka, új felosztás szerinti két külön tagban, 1883 november 1-től 10 évi tartamra haszonbérbe adatik oly módon, hogy

1) Az egyik tagra, u. m. a Szentmihály felőli országot északi oldalán eső 1340 holdnyi részre a Patay-féle urilakkal és majjorral, a magán árverés 11,000 f. o. é. évi haszonbér kikiáltási ár — és 10% bánompénz letétele mellett, — ezuttal Offertek kizárásával, — 1882-ik évi december 20 án délelőtt 9 órákor Debreczenben a Collégium pénztárában, más határnap ismétlése nélkül, megtartatik.

Ezen nyilvános magán árverésre tehát a vállalkozók meghívattak.

2) A birtok másik felére, u. m. az országot déli oldalán fekvő, szintén 1340 holdnyi külön tagra nézve a szomszjas féle majjorral, hasonló árverés későbbi időre fog kitűzteni s újból külön kihirdettni.

A feltételek a Collégium pénztárában kifüggesztvék.

Debreczen, november 29-én 1882.

A debreczeni Collégium gazdasági tanácsa.

Árverési hirdetmény.

Néh. Berghoffer István hagyatéka esődtömögéhez tartozó ingóságok: egy Wertheim szekrény, két sárga festett íróasztal, egy levélmásoló gép s egy karos szék (a péterfia-utczai 820. sz. háznál) 32 boglyácska ákác tüzifa (a sétatert melletti majorsági földön) nyilvános árverésen leendő eladása a választmány által elrendeltetvén, foganatosítására határidőül folyó évi december hó 9-ik napjának délelőtti 9 órája a megjelölt helyre kitűzetik. Ugyanazon tömeghez tartozó különféle értékpapírok nyilvános árverésen leendő eladása a esődválasztmány által elrendelve levén, foganatosítására határidőül f. évi decz. hó 9-ik napjának délutáni 3 órája a kir. törvényszék árverési termében kitűzetik.

Mire a venni szándékozók meghívattak.

Debreczen, 1882. decz. hó 1-ső napján.

Sajó György, tőm. gond.

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

400,000 márka

nyereményt nyujt legjobban a hamburgi pénzsorsolás, mely az állam által jóváhagyott és biztosított. Az új terv előnyös beosztása abból áll, hogy néhány hét folyama alatt 7 osztályban 47,600 nyeremények biztosan kiosoroltatnak, és e közt esetleg 400,000 márknyi nyeremény, azonkívül pedig

1 nyerem. á m. 250,000	3 nyerem. á m. 8000
1 nyerem. á m. 150,000	3 nyerem. á m. 6000
1 nyerem. á m. 100,000	54 nyerem. á m. 4000
1 nyerem. á m. 60,000	103 nyerem. á m. 3000
1 nyerem. á m. 50,000	261 nyerem. á m. 2000
2 nyerem. á m. 40,000	10 nyerem. á m. 1500
3 nyerem. á m. 30,000	3 nyerem. á m. 1200
1 nyerem. á m. 25,000	550 nyerem. á m. 1000
4 nyerem. á m. 20,000	1073 nyerem. á m. 500
2 nyerem. á m. 15,000	27,069 nyer. á m. 143
1 nyer. á m. 12,000	18,433 nyer. 300, 200, 150,
24 nyerem. á m. 10,000	124, 103, 91, 59, 40, 20

E nyereményekből először 4000 húzás lesz 116,000 m. összegekig.

Az első húzás hivatalosan megállapított s 1882. év december 13. 14-én lesz.

E nagy az állam által biztosított pénzsorsolás legközelebbi első húzásához kerül

1 egész eredeti sorsjegyet csak 6 m. vagy 3.50 krtól, 1 fél " " " 3 m. " " 1 1/2 f. o. o. e. 1 negyed " " " 1 1/2 m. " " 90 krtól.

Mindenemű megrendelés az összeg beklidése vagy posta beizetés mellett azonnal teljesítetik, és mindenki tőlünk egy az állam czímével ellátott eredeti sorsjegyet kap. Megrendelésekhez, melyeknél az alatt látható megrendelési ívet használni kerjük, a szükséges hivatalos tervek ingyen mellékeltetnek, melyekből ép egy a nyeremények beosztása illetőleg o stályuk mint az illeto betétek kiűtanek, és megrendelőinknek minden húzás után felszólítás nélkül kuldjuk a hivatalos lapstromokat.

Ha sorsjegyeink nem tetszenének a közönségnek úgy azokat a húzás előtt árának visszafizetése mellett visszavesszük. A nyeremények kifizetése mindenkor pontos államháztartás mellett történik. Házunkat mindenkor kedvelte a szerencse, és megrendelőinknek már sokszor nagy nyereményeket fizettünk ki, ezekből közt 250 000, 100 000, 80 000, 60 000, 40 000 stb. márkáig.

Elsőre látható, hogy egy ily szilárd alapon épült vállalatnál mindenemű határozott részvételre bizonytalansághoz, miért is az iránt kerjük, hogy minden megrendelésnek elget t hássunk, kerjük a rendelések t a húzás közlése miatt hozánk mielőbb beklidenni.

KAUFMANN és SIMON

bank és váltó üzlete Hamburgban. Utóirat. Köszönjük az eddig bejuttatott helyzet bizalmat, és a midőn az új sorsolás alkalmából részvevő és meghívjuk, bi tositjuk hogy ezennel s tórekvésünk leendő pontos és lelkiismeretes kiszolgáltatás által megrendelőink teljes meglegedését kiérdemelné

A fenebbiek

Utolsó meghívás a húzás előtt!

A HAMBURG-ALLAM által garantírozott nagy pénzsorsolásra, a melyben néhány hónap lefolyása alatt

8 millió 940.275 márka

bizonyosan nyerhető.

Az új. 7 osztályba sorozott játékterv 93,500 sorsjegyet között 47,600 nyereményt tartalmaz és pedig

400,000 márka

különösen pedig:

1 nyer. á 250,000 márka	3 nyer. á 8000 márka
1 " á 150,000 " "	3 " á 6000 " "
1 " á 100,000 " "	54 " á 4000 " "
1 " á 60,000 " "	103 " á 3000 " "
1 " á 50,000 " "	261 " á 2000 " "
2 " á 40,000 " "	10 " á 1500 " "
3 " á 30,000 " "	3 " á 1200 " "
4 " á 25,000 " "	530 " á 1000 " "
2 " á 20,000 " "	1073 " á 500 " "
2 " á 15,000 " "	27069 " á 143 " "
1 " á 12,000 " "	18433 " á 300, 200, 150,
24 " " 10,000 " "	124, 100, 94, 59, 40,
	20 m.

E nyereményekből először 4000 első sorban 116,000 m. értékben húzzatik ki.

Az első húzás hivatalosan és visszavonhatatlanul

1882. december 13. és 14-én lesz.

Ezen nagy és legközelebbi húzásához 1 egész eredeti sorsjegyet 6 márka, vagy 3 f. 50 krtól, 1 fél " " " 3 m. " " 1 1/2 f. o. o. e. egy fél eredeti sorsjegyet 3 márka, vagy 1 f. 75 krtól, 1 negyed " " " 1 1/2 m. " " 90 krtól.

E sorsjegyek a megfelelő összeg beklidése ellenében a legtovább eső helyekre bérmentve küldetnek meg. Kis összegűek levéljegyek beklidésével is egyenlíthetők ki. A STEINDECKER-féle czeg rövid idő alatt 125,000, 80,000, több 30,000, 20,000 és 10,000 márka nyereményt fizetett ki és igen sok család boldogította ahoz járult.

Minden résztvevő a megrendelések az állam tervezetét kapja meg, melyben a nyeremények részletes leírása foglaltatik; s egyzersmind a húzás után, a kihúzott számok sorsjegyzékét.

A nyeremények kifizetése az állam kezessége mellett azonnal eszközöltek és azok meklidése összekötetési mndel fogva, bárholovais teljesítetnek.

A megrendeléseket azonnal az elősmert solid és régen fenálló alantírozott czégnél kérem teljesíteni.

Steindecker József,

bank és váltó üzlete Hamburgban.

P. S. A fenti czégnél reklamra nem lévén szükséges, midőn a legszolidabbak közé tartozik, a fel is van ismerte

PÁJER JÓZSEF

üveg, tükör, porcellán és lámpa raktára Debreczenben.

Ajánlom egé z újonnan s dusan berendezett raktáromat, ugyan mint mindenemű háztartáshoz szükséges tálak, tányérok, ét, thea, kávé, fekete kávé, mosdó készleteket, forrázó gépek, befőttes tálak, tányérok, gyűrűcsös talpas

üveg és porcellán

tálak, továbbá nagyválasztékú metszett üvegek és poharak. 6 vagy 12 személyre üveg szervizek, vas-mosdó-asztalok 3 f. 50 krtól 8 f. 50 krtól, pléh- vagy fa-tálczáim minden nagyságban; nagy választékban szolgálhatok üveg, vagy tarokta virág vázakat és cserepeket.

Álló- és függő-

Lámpák

gyári árban számítok.

Vidéki megrendeléseket a minőség megnevezése után, gyorsan és illendő árért teljesítek.

Maradtam tisztelettel

PÁJER JÓZSEF.

Üzlethelyiség: nagytemplom-tér,

fiók-üzletem: piacz-utca.

PÁJER JOZSEF üveg, tükör, porcellán és lámpa raktára Debreczenben.

PÁJER JÓZSEF üveg, tükör, porcellán és lámpa raktára Debreczenben.

CUBA-KÁVÉT

Alólírott nagykereskedő-ház utánvét mellett postán küld 4 1/4 kiló sulyban legfinomabb nagyszemű, finom szapu és erős

1 f. 80 krjával kilóját netto. Továbbá: narancsokat 30—40 darab citromokat 40—50 darab legfinomabb messenai gyümölcs, szép kosarakban, 5 kiló sulyban 1 f. 90 krjával egy kosárral.

Mindez vám és bérmentve.

MAITI R. Erleszt.

Az „István“ gőzmalom gépműhelyében mindennemű házi és gazdasági gépek kijavitása, összeállítása, esetleg újaknak jutányos és gyors készítése felvállaltatik.

Melbourne 1881. — I. díj — ezüst érem.

Zenélő-játékszerek

1—200 darabot játszik; és pedig mandolin, dob, esengő, castagnett, hárfá sat hangokkal.

Zenélő-doboz

2—16 darabot szátszik; ezek közt kaphatók necessairek, szivarkatartók, svájci házacskák, fényképalbumok, írószekők, kezttyű szekrény, virágtartók, szivar-etuis, d'hány-szelenczék, dolgozó asztalok, üvegek, sörkan-csók, eszszények, székek, mindez zenével és a legújabb.

HELLER J. H. Bern (Svájcz.)

Képes árjegyzékek bérmentve, f. é. novembertől 1883. ápril 30-ig 100 legszebb mű 20000 frank értékben elosztásra kerül vevőim között.

Rózsák Ide intézendő a lap s levelek vissza nem

A magas

(T.) Az igmét a követke hívni, hogy az talos lap utján Az egyik érdeke vatalnokai kar, az egész ország érdemes a figyel

A hivatalnok naszkodik úgy k nyiltan is és a dimenziókolt vény még most kormány előtt a utolsó, mert azt is szolgálniok ké

Persze, hog nak szőnyegen, tánczó és hogy szorul még a annak, hogy a legintelligensebb unta már azt hí ér rá mindenre valója közt a s nem került. De tudnák csak, l gyunk, régen törvény.

Azt sem ami pedig igaz, tes sürgetésekk kormányt, hogy tudja hol a f szó, a törvénys mult, a nyugdíj mindinkább köv törvény mai ne hogy az egy ki magas kormányt és méltóztassék rendjén legyen. pusztán a minis adó és a nyugd ne számíthassan ni, hogy nem jé nokok panasza r hogy a méltán kérdésnek rende

A „Debreczei

Fővárosi cse

Teleki

A legtoléke s akit szerencse baldi volt. A rémesen érzes és öneláldozó haza szeretetében kul mott népek szá azért a legnagyobb ráseg életmódjáb vaiban, nélküloze csak legtovább kis történetet jut

1858/9. tel családi dolgomb visszaterve gond az én kedves tá hogy a legfinoma reskedésben kap — Még akkor sőbb. — Világhí kedőnél megvette tettem. — Mi neki, megnezi, szierint ketté nyilallott — Rá azt mondja:

— Jó sziva szik, hogy a mi jobbak.

*) Szerző s után.